

STRUKTURY

- A. Nakreslete binomiální haldu H1 se 7 navzájem různými celočíselnými klíči z rozmezí 10, 11, ..., 19.
- B. Nakreslete binomiální haldu H2 s 6 navzájem různými celočíselnými klíči z rozmezí 40, 41, ..., 49.
- C. Nakreslete binomiální haldu H3, která vznikne aplikací operace Merge na haldy H1 a H2.
- D. Vysvětlete, zda je možné v binomiální haldě s n klíči najít druhý nejmenší prvek v čase $O(\log(n))$.
-

V této úloze uvažujeme B+ strom, jehož každý uzel kromě kořene obsahuje alespoň 2 klíče a nejvýše 4 klíče a každý vnitřní uzel kromě kořene má alespoň 3 potomky a nejvýše 5 potomků.

- A. B+ strom má hloubku 4. Jaký je minimální možný počet klíčů v tomto B+ stromu?
- B. Nakreslete příklad B+ stromu, který obsahuje 15 klíčů s hodnotami 1, 2, 3, ..., 15.
-

- A. Zdůvodněte, jaký je maximální možný počet červených uzlů v R-B stromu, jehož černá výška je 3 a který obsahuje maximální možný počet klíčů.
- B. Splay tree S obsahuje 7 klíčů, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70 a je perfektně vyvážený. Do S postupně vložte klíče 45 a 30 a nakreslete strom po každém vložení.
- C. Vysvětlete, zda je nebo není možné, aby v B+ stromu byl uložen jednak určitý klíč k a kromě toho také jeho dva další duplikáty v jiných uzlech (tedy celkem tři výskyty hodnoty klíče k ve stromu).
-

- A. Do binární haldy s n^2 prvky vložte dalších n prvků pomocí operace Insert. Jaká bude asymptotická složitost tohoto procesu? Vysvětlete.
- B. Do binomiální haldy s n prvky vložte dalších $\log(n^2)$ prvků pomocí operace Insert. Jaká bude asymptotická složitost tohoto procesu? Vysvětlete.
- C. Vysvětlete, proč je v binomiální haldě amortizovaná složitost operace Insert v binomiální haldě menší než asymptotická složitost téže operace.
-

Sestavte skip list L , který obsahuje uvedené klíče. Číslo za klíčem v závorce uvádí úroveň (level) klíče, tj. kolikrát byla hozena mince, než padl rub (včetně rubu).

A(1), C(2), H(3), N(1), Q(2), R(4), W(1), Z(2).

- A. Nakreslete skip list L .
- B. Do skip listu L vložte pomocí operace Insert klíč S(1). Určete, kolik vzájemných porovnání dvou klíčů bude provedeno při této akci. Počet porovnání zdůvodněte.
- C. Ze skip listu L odstraňte pomocí operace Delete klíč Q. Určete, kolik vzájemných porovnání dvou klíčů bude provedeno při této akci. Počet porovnání zdůvodněte.

D. Předpokládejte, že skip list K obsahuje n^2 klíčů. Do K bude dále vloženo n dalších klíčů. Jaká je očekávaná asymptotická složitost celé této operace? Zdůvodněte.

Haldy. Předpokládáme, že minimální prvek je vždy na vrcholu haldy.

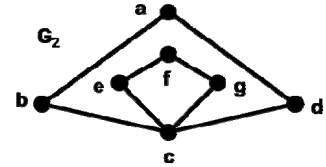
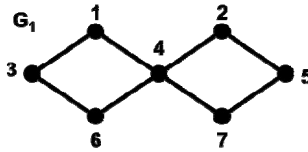
A. Nakreslete binomiální haldu H_1 se 7 navzájem různými celočíselnými klíči z rozmezí 20, 21, ..., 29. Dále nakreslete binomiální haldu H_2 s 6 navzájem různými celočíselnými klíči z rozmezí 30, 31, ..., 39.

B. Nakreslete binomiální haldu H_3 , která vznikne aplikací operace Merge na haldy H_1 a H_2 .

C. Vysvětlete, zda je vždy možné v binomiální haldě s n klíči najít druhý nejmenší prvek v čase $O(\log(n))$, bez toho, že bychom z haldy klíče odebírali nebo do ní přidávali.

GRAFY

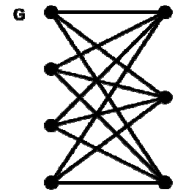
Jsou dány grafy $G_1 = \{\{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}, \{\{1, 3\}, \{1, 4\}, \{2, 4\}, \{2, 5\}, \{6, 3\}, \{6, 4\}, \{7, 4\}, \{7, 5\}\}\}$ a $G_2 = \{\{a, b, c, d, e, f, g\}, \{\{a, b\}, \{b, c\}, \{c, d\}, \{d, a\}, \{c, e\}, \{e, f\}, \{f, g\}, \{g, c\}\}\}$ na obrázku.

- Napište stručné zdůvodnění, proč jsou navzájem izomorfní.
- Určete počet izomorfizmů mezi G_1 a G_2 .
- Kompletně specifikujte dva různé izomorfizmy mezi G_1 a G_2 , využijte přitom označení jednotlivých vrcholů v G_1 a G_2 .
- Uveďte příklad jedné hrany v G_1 a jedné hrany v G_2 , po jejichž odstranění oba grafy přestanou být izomorfní.

Na obrázku je dán úplný bipartitní graf G se 7 vrcholy.

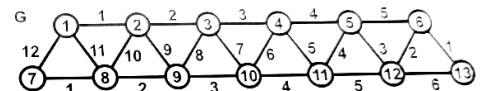
Úplný bipartitní graf je prostý graf (bez paralelních hran), který se skládá ze dvou disjunktních množin vrcholů V_1 a V_2 a hran mezi nimi, přičemž každá hrana má jeden koncový vrchol ve V_1 a druhý ve V_2 a hran je maximální možný počet.

Pro G platí $|V_1| = 4$, $|V_2| = 3$.

- Orientujte všechny hrany G tak, aby vznikl (orientovaný) graf G_2 s právě čtyřmi silně souvislými komponentami.
- Nakreslete kondenzaci grafu G_2 .
- Předpokládejte, že hrany G jsou náhodně orientovány (každá hrana může být orientována jen jedním směrem). Jaký je možný počet vrcholů v jedné silně souvislé komponentě výsledného grafu? Uveďte všechny možnosti.
- Předpokládejte, že je dán úplný bipartitní graf H s $M + N$ vrcholy ($M, N \geq 2$), kde M a N jsou počty vrcholů v množinách vrcholů V_1 a V_2 . V grafu H je náhodně orientována každá hrana. Počet silně souvislých komponent je zjišťován pomocí Tarjanova algoritmu. Určete asymptotickou složitost tohoto procesu v závislosti na hodnotách M a N . Napište krátké zdůvodnění, nepopisujte, pokud možno, samotný Tarjanův algoritmus.

Na obrázku je dán vážený graf G s vrcholy očíslovanými 1 – 13.

- Určete váhu minimální kostry G a nakreslete tuto kostru.
- Předpokládejte že hledání minimální kostry daného grafu G proběhne pomocí Primova algoritmu a že začne ve vrcholu 13. Napište jednu z možných posloupností hran G , které bude Primův algoritmus postupně přidávat do minimální kostry.

C. Předpokládejte že hledání minimální kostry daného grafu G proběhne pomocí Kruskalova algoritmu. Napište jednu z možných posloupností hran G , které bude Kruskalův algoritmus postupně přidávat do minimální kostry.

D. Předpokládejte, že graf H má n vrcholů a $\lfloor n^{1.5} \rfloor$ hran (závorky $\lfloor \cdot \rfloor$ představují dolní celou část reálného čísla). Předpokládejte dále, že asymptotická složitost každé z operací Union a Find v Kruskalově algoritmu je úměrná hodnotě $n^{0.5}$. Uveďte a zdůvodněte asymptotickou složitost Kruskalova algoritmu za uvedených podmínek.

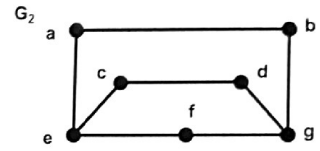
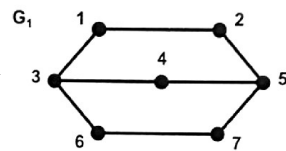
V této úloze pracujeme s neorientovanými prostými grafy, bez smyček a paralelních hran.

A. Nakreslete dva úplné grafy G_1 a M_1 , každý s pěti vrcholy a deseti hranami. Z grafu G_1 odstraňte tři hrany a výsledný graf označte G_2 . Z grafu M_1 odstraňte tři hrany a výsledný graf označte M_2 . Dodržte přitom podmínku, že grafy G_2 a M_2 nebudou izomorfní. Vysvětlete, proč G_2 a M_2 nejsou izomorfní.

B. Nakreslete dva úplné grafy P_1 a Q_1 , každý s pěti vrcholy a deseti hranami. Z grafu P_1 odstraňte tři hrany a výsledný graf označte P_2 . Z grafu Q_1 odstraňte tři hrany a výsledný graf označte Q_2 . Dodržte přitom podmínku, že grafy P_2 a Q_2 budou izomorfní. Určete a zdůvodněte počet různých izomorfizmů mezi P_2 a Q_2 .

C. Graf U_1 má $2n$ vrcholů a n hran ($n \geq 3$), přičemž stupeň každého vrcholu je 1. Graf U_2 vznikl tak, že do U_1 byly přidány dvě nové hrany. Graf U_3 vznikl analogicky, do U_1 byly přidány dvě nové hrany. Oba grafy U_2 a U_3 tedy mají $2n$ vrcholů a $n+2$ hrany. Navrhněte a popište postup (nepište kód ani pseudokód), pomocí něž se určí, zda U_2 a U_3 jsou či nejsou navzájem izomorfní. Určete a zdůvodněte asymptotickou složitost tohoto postupu.

Jsou dány grafy $G_1 = \{\{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}, \{\{1, 2\}, \{2, 5\}, \{5, 4\}, \{4, 3\}, \{3, 1\}, \{5, 7\}, \{7, 6\}, \{6, 3\}\}\}$ a $G_2 = \{\{a, b, c, d, e, f, g\}, \{\{a, b\}, \{b, g\}, \{g, d\}, \{d, c\}, \{c, e\}, \{e, a\}, \{g, f\}, \{f, e\}\}\}$ na obrázku.

A. Napište stručné zdůvodnění, proč jsou navzájem izomorfní.

B. Uveďte pro graf G_1 dva různé invarianty založené na stupních vrcholů.

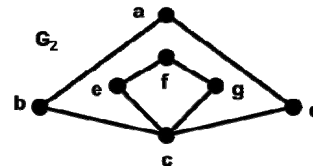
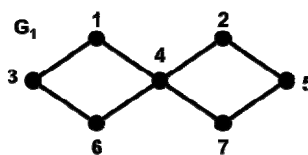
C. Určete počet bijekcí mezi G_1 a G_2 , které nejsou izomorfismy.

D. Graf C_1 s n vrcholy a $n+2$ hranami vznikl tak, že do kružnice s n vrcholy ($n \geq 5$) byly přidány dvě další hrany. Graf C_2 s n vrcholy a $n+2$ hranami vznikl analogicky, to jest, do jiné kružnice s n vrcholy byly přidány dvě další hrany. Navrhněte a popište co nejefektivnější postup (nepište kód ani pseudokód), pomocí něž se určí, zda C_1 a C_2 jsou či nejsou navzájem izomorfní. Určete a zdůvodněte asymptotickou složitost tohoto postupu.

Jsou dány grafy $G_1 = \{\{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}, \{\{1, 3\}, \{1, 4\}, \{2, 4\}, \{2, 5\}, \{6, 3\}, \{6, 4\}, \{7, 4\}, \{7, 5\}\}\}$ a $G_2 = \{\{a, b, c, d, e, f, g\}, \{\{a, b\}, \{b, c\}, \{c, d\}, \{d, a\}, \{c, e\}, \{e, f\}, \{f, g\}, \{g, c\}\}\}$ na obrázku.

A. Napište zdůvodnění, proč jsou G_1 a G_2 navzájem izomorfní.

B. Určete počet izomorfizmů mezi G_1 a G_2 . Zdůvodněte svůj výsledek.

C. Uveďte příklad jedné hrany v G_1 a jedné hrany v G_2 , po jejichž odstranění oba grafy přestanou být izomorfní. Zdůvodněte svůj výsledek.

D. Graf C_1 s n vrcholy a $n+2$ hranami vznikl tak, že do kružnice s n vrcholy ($n \geq 5$) byly přidány dvě další hrany. Graf C_2 s n vrcholy a $n+2$ hranami vznikl analogicky, to jest, do jiné kružnice s n vrcholy byly přidány dvě další hrany. Navrhněte a popište co nejefektivnější postup (nepište kód ani pseudokód), pomocí něž se určí, zda C_1 a C_2 jsou či nejsou navzájem izomorfní. Určete a zdůvodněte asymptotickou složitost tohoto postupu.

A. Je dán orientovaný graf $G = (V, E)$ s alespoň jedním uzlem, definujte silně souvislou komponentu.

B. rozhodněte, zda platí následující tvrzení: V každém orientovaném grafu jsou 2 různé silně souvislé komponenty disjunktní, t.j. nesdílí žádný uzel ani hranu.

C. A, B jsou silně souvislé komponenty, dvojice A a B jsou izolované, nejsou-li spojeny hranou, která má jeden vrchol v A a druhý v B . Jaká je asymptotická složitost určení počtu izolovaných dvojic silně souvislých komponent v G , nepište ano kód ani pseudokód.

D. Je dán orientovaný graf H , jenž má n vrcholů a m hran, popište, co nejefektivněji algoritmus, který nejprve rozhodne, zda H obsahuje alespoň $\lfloor n^{0.5} \rfloor$ silně souvislých komponent, pokud ano, pak komponentu s minimálním počtem vrcholů rozšíří na úplný orientovaný graf, pokud je takových komponent více, nic neudělá, odvoďte časovou složitost.

A. Určete počet isomorfizmů mezi grafy $F_1 = \{\{a, b, c, d\}, \{a, b\}, \{b, c\}, \{c, d\}, \{d, a\}\}$ a $F_2 = \{\{1, 2, 3, 4\}, \{\{1, 2\}, \{2, 3\}, \{3, 4\}, \{4, 1\}\}\}$.

B. Nakreslete 2 kružnice K_1 a H_1 o 10 vrcholech, v K_1 označte vrcholy $\{a, b, c, d\}$ a přidejte hrany $\{a, b\}$ a $\{c, d\}$, výsledný graf označte K_2 , v H_1 označte vrcholy $\{s, t, u, v\}$ a přidejte hrany $\{s, t\}$ a $\{u, v\}$, výsledný graf označte H_2 , tak, aby grafy nebyly isomorfní, vysvětlete, proč isomorfní nejsou.

C. Nakreslete 2 kružnice L_1 a J_1 o 10 vrcholech, v L_1 označte vrcholy $\{k, l, m, n\}$ a přidejte hrany $\{k, l\}$ a $\{m, n\}$, výsledný graf označte L_2 , v J_1 označte vrcholy $\{w, x, y, z\}$ a přidejte hrany $\{w, x\}$ a $\{y, z\}$, výsledný graf označte J_2 , tak, aby grafy byly isomorfní, určete počet isomorfizmů.

D. Je dán graf C_1 a C_2 s n vrcholy a $n+2$ hranami vzniklé přidáním 2 hran do kružnice, napište postup a určete asymptotickou složitost určení, jestli jsou C_1 a C_2 isomorfní.

JAZYKY

Je dán jazyk L nad abecedou $\{b, c, d\}$, v němž každé slovo má délku alespoň 2 a navíc začíná a končí stejným znakem.

- A. Napište dvě slova jazyka L , která mají Hammingovu vzdálenost rovnou 4.
  - B. Napište dvě nestejně dlouhá slova jazyka L , která mají Levenshteinovu vzdálenost rovnou 2. Zdůvodněte, proč je jejich vzdálenost právě taková.
  - C. Sestavte konečný automat A nad abecedou $\{b, c, d\}$, který přijímá jazyk L . Nakreslete přechodový diagram automatu A .
  - D. Modifikujte automat A tak, aby vznikl automat B , který bude detekovat v textu nad abecedou $\{a, b, c, d\}$ všechna slova jazyka L . Nakreslete přechodový diagram automatu B .
-

Jsou dány jazyky L_1, L_2, L_3 nad abecedou $\{a, b, c\}$. L_1 je reprezentován regulárním výrazem $(aa+bbb)^*c$, L_2 je reprezentován regulárním výrazem $c(aa+bb)^*$. Jazyk $L_3 = L_1.L_2$ je zřetěžením jazyků L_1 a L_2 .

- A. Rozhodněte a zdůvodněte, zda průnik jazyka $L_1 \cup L_2$ s jazykem L_3 je prázdný nebo neprázdný.
  - B. Nakreslete přechodový diagram nedeterministického konečného automatu A , který přijímá jazyk $(L_1 \cup L_2)^*$.
  - C. Modifikujte automat A tak, aby vznikl automat B , který detekuje v textu nad abecedou $\{a, b\}$ všechna slova jazyka $(L_1 \cup L_2)^*$. Automat B předložte ve formě tabulky, kde řádky odpovídají stavům automatu B a sloupce odpovídají znakům abecedy automatu B . V tabulce vyznačte startovní stav a koncové stavy.
-

Je dán jazyk L nad abecedou $\{a, b, c\}$, který je popsán regulárním výrazem $(ac + bc)(aa + bb)^*$.

- A. Pro dané sudé celé číslo n určete počet slov L , která mají délku n . Napište celý výpočet.
  - B. Napište dvě nestejně dlouhá slova jazyka L , jejichž vzájemná Levenshteinova vzdálenost je rovna 3. Zdůvodněte, proč je jejich vzdálenost právě taková.
  - C. Nakreslete přechodový diagram automatu A nad abecedou $\{a, b, c\}$, který přijímá jazyk L .
  - D. Modifikujte automat A tak, aby vznikl automat B , který bude detekovat v textu nad abecedou $\{a, b, c\}$ všechna slova jazyka L . Vyjmenujte všechny prvky množiny vzorů a všechny prvky množiny obrazů přechodové funkce δ automatu B . Ke každému prvku množiny vzorů určete jeho obraz v přechodové funkci δ .
-

Je dán jazyk L nad abecedou $\{a, b, c\}$, v němž každé slovo obsahuje právě jeden znak b a právě dva znaky c .

- A. Pro dané kladné celé číslo n určete počet slov L , která mají délku n .

B. Napište dvě nestejně dlouhá slova jazyka L , jejichž vzájemná Levenshteinova vzdálenost je rovna 2. Zdůvodněte, proč je jejich vzdálenost právě taková.

C. Nakreslete přechodový diagram automatu A nad abecedou $\{a, b, c\}$, který přijímá všechna slova jazyka $K = L.L$, tj. zřetězení jazyka L se samým sebou.

D. Modifikujte automat A tak, aby vznikl automat B , který detekuje v textu nad abecedou $\{a, b, c\}$ všechna slova jazyka $K = L.L$. Automat B předložte ve formě tabulky, kde řádky odpovídají stavům automatu B a sloupce odpovídají znakům abecedy automatu B . V tabulce vyznačte startovní stav a koncové stavy.

Je dán jazyk L nad abecedou $\{a, b, c\}$, který je popsán regulárním výrazem aa^*bb^*cc .

A. Pro dané kladné celé číslo $n \geq 3$ určete počet slov L , která mají délku n . Napište celý výpočet.

B. Napište dvě slova jazyka L , jejichž délka je 10 a jejichž vzájemná Levenshteinova vzdálenost je rovna maximální možná. Zdůvodněte, proč je jejich vzdálenost právě taková.

C. Jazyk K obsahuje právě každé slovo nad abecedou $\{a, b, c\}$, jehož Levenshteinova vzdálenost od některého slova L je ≤ 1 , nakreslete přechodový diagram bez ϵ přechodů automatu A nad abecedou $\{a, b, c\}$, který přijímá K .

D. Modifikujte automat A tak, aby vznikl automat B , který bude detekovat v textu nad abecedou $\{a, b, c\}$ všechna slova jazyka K . Automat B přeložte ve formě tabulky, kde řádky odpovídají znakům abecedy automatu B , v tabulce vyznačte startovní stav a koncové stavy, zdůvodněte, zda B je nebo není deterministický.

GENERÁTORY

Generátory pseudonáhodných čísel. Popište metody řešení, které nevyžadují generování všech kombinací parametrů a jim odpovídajících posloupností.

A. Lineární kongruenční generátor generuje posloupnost (6, 5, 2, 3, 6, 5, 2, ...), víme, že modulus je 10, určete zbylé parametry.

B. Generátor $x_{n+1} = (Ax_n + C) \bmod 36$, kde $0 \leq x_0 < 36$ a $1 \leq A, C < 36$, určete všechny různé dvojice A a C, že perioda posloupnosti je 36.

C. uveďte příklad dle B. s periodou 1, kde $A, C > 4$.

D. Lehmerův generátor generuje posloupnost (5, 7, 8, 4, 2, 1, 5, 7, ...), víme, že modulus $M = 9$, určete zbývající parametry.